

MEMORIAL

Generał Marii Wittek

2. Smt. 201. 6. 1999
A. Rojewski opnu 2015

LWP

brak rel. i zdj

St. kapt. PŁASKOCIŃSKA Stanisława
zam. Borkowska

1389/HSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

1389/484

LCP

PLASKOCIŃSKA Staszycan

Zam. Borkowski

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora ✓ k. 5, s. 9

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja ✓ k. 1, s. 1

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące reletora

- Ankieta opracowana przez Irenę Królowską z Dug w 1967r. (21 pytań skierowanych do kombatantek I i II Armii WP) w celu poznania ich losów po wojnie.

Ankieta wypełniona przez Stanisławę Borkowską z d. Piaskocińska podpisana Stenia.

złopis ogg. k. 3. s. 1-6

- Karta informacyjna wypełniona przez Borkowską Stanisławę z d. Piaskocińska, podpisana z datą 27 XII 1989r.

złopis ogg. k. 21. s. 7-9

Materiały przekazane do Fundacji Irena Królowska

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone. (także bez)

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
 w mieście stołecznym,
 w mieście wojewódzkim,
w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
 na wsi,
 w osiedlu.

DLaczego: dostałam pracę. Własnie akurat we Wrocławiu i to zdecydowało że do dziś tu mieszkam i pracuję.

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

Za nim dostałam pracę zdarłam do reszty buty wojskowe. Radem, Łódź, Wałbrzych wśródnie odluornie. Ferdylawie poręglawo nagopy lez zógdrek trudnej było szukać. Rodziny nie miałam to też me było się gdzie zatrzymać. Znajomi i dalsze rodzinie o tym nie warto wspominać. We Wrocławiu spotkałam koleżankę z wojska i napęła phtam i otrzymałam pracę w swoim zawodzie Telegrafistki w R.U.T.T. Casy zime pracowaliśmy w nieokreślonym pomieszczeniu przy zielonym pietyku. a we własnym mieszkaniu bez okien radu i klamek również nieparanym spodało się renty czasu. Hergelko wto mi jest z kamienia i do dziś mimo usilnych starań mieszkam w tej samej rudknie ciemnej zimnej którą msi otrzymał w przydziale, a karate się oriele lepsze, od poprzednich przydziałowych przez mój rekord dla mnie. W życiu trzeba mieć rozsądnie jednak w rok po zdemobilizowaniu wyntam ze mój, liwze na to że w drodze tawiej będzie pokonanie trudności. Niestety z każdym rokiem jest ich więcej i więcej w miaz jak dzieci starze a lat przybywa. Wszed poartaby okarał się nie zbyt przychylny i nerciny w ocenie pracowników, co do wynagrodzenie i to zdecydowało że po dwóch latach zwolntam się i po ~~zatrudnieniu~~ wzięłam pracę w Kiocku Kuchni aże to była prace na prowizji i obrót własny cotante a waznie wyniamy dostałam komplet mykuk diabłeli. Próbowałam prac w innych miejscach, zebrało od tego gdzie więcej zarabiał i depiętam. swęps. Pdzis mam praktykę pracownika magazynu (zast. kierownika) Kiszgowosd materiacjous. Kartofelbusslot 15, colnym 2-deu

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
 przyjaciele,
 państwo,
 społeczeństwo,
 instytucje społeczne,
 radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
 tak.
 nie.

Jeżeli tak, to dlaczego uważałaś to za konieczne: *Wzrostem i kary, stawiam sobie to jako konieczność podnieść swoje kwalifikacje na ile mi starczy siły i czasu.*

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcanie się:
 - już w roku 1945,
 - kilka lat później, /kiedy/
 - kilkanaście lat później, *1967r. - technikum ekonomiczne.*
 - wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
 - ukończyłaś szkołę podstawową,
 - " " " zawodową,
 - " " " średnią ogólnokształcącą, *(niepełna Złotowskiego Katedraji, pnie)*
 - " " " " zawodową,
 - wyższą. *rejs*

7. Co zadecydowało o takim wyborze:

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:
Przerwałam w pierwszym semestrze z braku czasu i choroby.

8. Podaj zawód, w jakim pracujesz: *obceni, 2-ca kier. mag.*

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ ; *brutto około 2300*
(posiadam ogródek 500m² od 19 lat poza miastem)

b/ Jakie posiadasz mieszkanie:

c/ Czy posiadasz: Telefon,
 radio,
 telewizor,
 adapter,
 pralkę,
 lodówkę,
 odkurzacz,
 inne;

9. Czy lubisz swoją pracę: tak,
nie.

✓ Dlaczego tak jest? ponieważ dużo jest (pracy) pracy papierkowej, przez pracę w te 8 godzin, styczność z ludźmi, oddziału, zekfabu. (przy jednoczesnym z różnymi stronami Polaki. Czuje się potrzebne i prosto nie ma czasu myśleć o swoich kłopotach, co lepiej wpływa na samopoczucie.

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:

- ułatwił Ci - załatwianie spraw osobistych w urzędach,
- otrzymanie pracy,
- dostanie się do szkoły,
- otrzymanie mieszkania,
- awans w pracy,
- nie miał żadnego wpływu,
- utrudniał,
- nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady ilustrujące powyższą odpowiedź: Fakt że byłem żołnierzem nie ułatwił mi żadnych spraw. Nawet na te fakty nigdy się nie pozwoliłem. Bo przecież teo nie byłem wojsku mój to samo prawo do życia a jeżeli były na wschodzie to widziałem to są banderowcy Ukrainy a te pod okupacją Niemiec w obozach w powstaniu nie mieli lepiej od nas. A nas troszczyli się dowodcy żebyśmy nie饿 dostali chleb i zupa, a inni tego nie mieli.

✓ Czas służby wojskowej pomimo wszystkich trudności wspominać bardzo miłe a jeśli się czasem spotkam z kolegami to prosto nie ma końca opowiadaniem. W książce H. Poprawskiego "Towarzysze frontowych Drog" widzę siebie i nową pułkowności; wyciąga na nowo przypisanie imię roz, to wszystko i widzę dowódców z których telegraf miał bezpośrednią styczność codziennie, aż do zakończenia wojny.

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:

- poczucie własnej godności: Tak, nie.
- odwagę: tak, nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu: tak, nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych tak, nie.
 - zawodowych tak, nie.
 - społecznych tak, nie.
 - naukowych tak, nie.
 - małżeńskich tak, nie.
 - towarzyskich tak, nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
 Tak, nie.

Dlaczego: Serdecznie mi się łączy z koleżankami Hanelą z Strak Opolskich
 byłą w jednej drużynie i zżyliśmy się jak siostry. (ktorej nie
 mam) i myślę że frontowce należą to do najbliższej rodziny naj-
 bliższej.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

15. Napisz , kiedy wyszłaś zamaż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci,
 w jakim wieku:

za męża wyszłam w 1946 roku, mam troje dzieci
 w wieku lat 21 - 19 - 14.

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci:

Politechnika Wroclawska

diat mechaniczny czwarty semestr (syn)
 Technikum Ekonomiczne czwarty semestr dla przemysłu (córka)
 podstawowa 7 klasa (syn)

- Jak kierowałaś ich losami:

Trudniej jest z wychowaniem kiedy się pracuje. Synowie
 urosli się dobrze. Kłopoty natomiast są z córką. Uczy się słabo
 w tym roku będzie repetować. Bardzo to przykre dla matki.
 ale i to trzeba przeżyć.

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

Jeżeli to dotyczy córki to tak.

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Najwzajemniej przyjemność sprawiło to moim
i na każdym miejscu stawa mi się ze wstępnym, natomiast dzieci
✓ jak zdziwiliam zawiązywać wstępnym to że ten widocznie mu-
siato być.

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Dlaczego tak jest:

✓ nie wyobrażam sobie jak by się mogło odwrócić
wejście w mój udział. Każde jedno ^{osobne} przybicie razem dziesięć razy
do wysiężstwa. To że przynajmniej wstępnym ze cud: rozdzielenie lasu.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Podaj przykłady:

✓ może tylko w tym przypadku że więcej lubię spodnie
jak spodnie (lepiej się czuję) niż wstępnym odwrócić, bardzo
radko odwrócić przynajmniej -

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe ?

Podaj przykłady:

żadnych.

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

✓ Miałam przykry wypadek w poligonie na
trasie Wrocław - Opole. Cynkowi strażnikom wyznaczyli mi nie
postępnym w opole, oddali w ręce konduktora (byłam bez biletu)
ze to takie owakie z komunistycznego wojska, a pocóż tam
złe wiadomości czepiły się cały potęg zmiętarzających sta-
mieszczanowców. Z braku pieniędzy nie kupno odwrócić cywilny
zmuściło mnie do ulżenia wojskowego.

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

gdyby zaszła konieczność.

20. Podaj:

a/ Ile miałaś lat w chwili mobilizacji: *likwidacyjnej 21.*

b/ Jakie miałaś wykształcenie? *3 kl. gimnazjum*

c/ Gdzie mieszkałaś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałaś przed mobilizacją? *w wsi Szczygłowa na Polesiu*

e/ Gdzie pracowałaś? *w urzędzie*

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłaś wojsko? *Kapral*

g/ Jakie otrzymałaś odznaczenia i kiedy?

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać: *Błękitny medal „Zastawiony na polu Chwały, Kraska Gniazdo. Tarcza Pomnika. Za zwycięstwo w bitwie ze Warszawą, za odgrzygnięcie Bastylki, za Berlin, oraz typowe - lewe Panstwo polskie.*

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

p.s. Jakiś czasem gościem w Warszawie, gdzie tam posiadamy rodzinę. i gdybyś osobiście mogła coś opowiedzieć, to pisać mi więcej i dodatkowo tak odległych czasach. Jest choroba lub coś innego, nie przeszkodzi jestem w u-wie od 5 do 10. mam się umówić. Spierasz się o opóźnienie. Tenże

Umaga!
- Podoje adresy, sprawdzić i ewent. wzmianki
- Podzielić adresy i podać adresy
I 13/7 12/13

KARTA INFORMACYJNA

1. Nazwisko i imię... *Borkowska Stanisława*
2. Nazwisko rodowe... *Traskocinska*
3. Imiona rodziców... *Stefan Józefa*
4. Stan cywilny obecny... *metatna*
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
..... *nie*
6. Data i miejsce urodzenia... *Poliszno, woj. Kielecki*
(pow. Konewno) 24.VI.1922 r.
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligenckie/
..... *robotnicze*
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r. *miś Sorzycanus*
pos. Kamień Koszyński woj. Polesski
9. Czym zajmowała się przed 1939 r /nauka, praca/
..... *uczenice*
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/
Kamień ul. Promienna 4. 05-805 Otrębowy
11. Wykształcenie... *podstawowe*
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ *wywieziona z rodziną do Kazania -*
stanu Kustanajskiej obłasti - Taranewski rejon
Fermo № 3. Hman Koropajki, Sowchoz, praca w polu
jaki onie bronowanie konemie zbroj, fraz - dojezie przed i inne
13. Droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
wnadre miejscowe kogo wysłae a w Sieleach ps komisji lekarz
jako ochotniczek bdyt mnie odrzucone ze uzyskac odwracalny
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
25 listopada 1943 r. do 1945 r. (4.XII.45)
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
1) Batalion Kobiecy - 2) szkoła przeszkolenia
i prace na telegrafii i w ekspedycji AAWP
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
przyjmowanie depesz, telefoniczne lub z telegrafu
dostarczanie pod wskazany adres

- 17. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku /szkoły, kursy itp./
 .. Kurs - telegrafista - *Телеграфист* ..
- 18. W jakich bitwach brała udział /miejsowość, data, odniesione rany, kontuzje, kiedy, gdzie/ ... *09. Sielc do Berlina* ..
- 19. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /
 ... *starszy kapral 9.10.1945, kursy, kapral* ..
- 20. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne *krzyż medal i zastępca*
na domu chwały" 2) 2a Warszawy, 3) 2a Odra Myśli Bałtyk 4) 2a Berlin
5) Krzyż Kawalerski 6) podobnie zastępca prac. T. Scaudalci.
podobnie tydzień lecia Państ. Polak i Medal 40-letni Polski Ludowy
- 21. Praca po zdemobilizowaniu aż do chwili obecnej / zawód i stanowisko/
telegrafista (powsta) Wrocław - i różne inne prace
o 29.11.1947 r. emeryt.
 a/ zawodowa ..
 b/ polityczna ..
 c/ społeczna ..
- 22. Przynależność do organizacji politycznych i społecznych ..
- 23. Obecne źródło utrzymania /emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta wyjątkowa, renta rolna, renta specjalna, renta wdowia /uwzględnić grupy inwalidztwa/
emerytura ..
- 24. Obecny stan zdrowia ... *bolu rzece nogi, słabo widzę*
stan ogólny... 2 ty - leż. żeby się lepiej
trebe wiec /czas zdrowie i więcej, otym każdy wie
- 25. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzysta /lecznictwo rejonowe, przychodnia MON, przychodnia MSW, przychodnia kombatancka/
lecznictwo rejonowe ..

- 26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska ... *bez rodziny... bez dachu nad głową... bez żadnej pomocy i bez rezultatu na przyjmowane prace*
- 27. Czy była prześladowana przed wojną /
- 28. Czy była represjonowana po wojnie /
- 29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbawidowskiej *Było głosno o renou zbawidowskiej, niektóre osoby już ją uzyskały pomoc dużo chłodniej i kochanie ja miał nadzieję na moją zdrowie ze tym chłodnie i jak załatwić ma wtedy*
- 30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególnie sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska / *Ojciec aresztowany w czasie wojny, przebywał na Kamieńcu wrocław i zamieszkał w Wrocławiu zimą w 1941 r. Matka była mieszkała również we Wrocławiu, ma 91 lat i warunki opiekowane - ma czterech braci młodszy odemnie był również w 1-ym Armii - saper, wojnę przeżył trzech młodszych braci młodszy z matką z Rosji w 1946 r. Ja mam 2- synów 1-ego, który doroshi i pracuje. Najstarszy syn inżynier mechanik mieszka w Poznaniu, młodszy budowlanik, c/o prof. Kurony zamieszkały we Wrocławiu*

Data. *27. XII. 89 r.*

Borkowska Stanisława

/ podpis czytelny osoby
wypełniającej ankietę /

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

1. ~~Wrestawa (Kowicka) pomszu Peczals~~
Wrocław ul. - - bez kodu ul. - -
telefon
2. ~~Kazimiera czyż Mitocin~~
kod 360-62
3. ~~Wanda Filipeta ul.~~
kod 35-210 Wrocław - /
4. ~~Maria Wierinska ul.~~
07-200 Wyrzkon
5. ~~Wanda Ziencowska oniedle Wlodek~~
66-200 Swierodzin
6. ~~Leokadia Dobrowska ul.~~
50 521 Wrocław (50-521)
7. ~~Lilka Flisowska pl.~~
20-20
43-200 Bielsko Biala
8. ~~Gyrenek Hpolena ul.~~
37-100 Pnemy sl. tel.
9. ~~Godlewska Weronika ul.~~
Warszawa - tel. Warszawa
10. ~~Leokadia Munkiewicz~~
kod 02 120 - Warszawa
11. ~~Kotkowska Stanislaw~~
ul.
72-300 Gzytka
12. ~~Kowalewski Jachira Skoniewa~~
ul. kod 02 064 Plewska
13. ~~Karczmarczyk Eugenii.~~
ul.
04-879 Falenice. tel
14. ~~Kogut Jrena Grabienyce Mawe~~
59-820 Lesna
15. ~~Talma Wanda. zd. Lisiecka~~
Ewalde zam. Wzgimier kod 59-940
ul.
16. ~~Abramowicz Stanisf. Katowice~~
ul. kod 40-203
17. ~~Josefa Mofek ul.~~
kod 53-327 Wrocław telefon
18. ~~Pisarek Leonadia Wrocław~~
ul.
kod 50-239 telefon
19. ~~Rogowska Zefia ul~~
54-401 Wrocław telefon
20. ~~Salamaj Anna ul~~
71-746 Szescin
21. ~~Zielinska Rysia~~
ul.
kod 70-136 Szescin telefon
22. ~~Sikorska Hena~~
78-100 Kefabneg. tel. 7
23. ~~Pienis Blumielewska~~
ul.
19-300 Etk

p.s. to ss mieszkajace osoby
pozostali mam bez kodu ul.
lub bez z niedokladnymi
adresami. jak domnie znam
i takie kolezanki ktore
nie nalezdo ZBOWIDY, lub
mam niekompletny adres.
poprosci i brydenekpisnu
zawadzizam niezgrabnym
palcem, bolgym i brakiem
czasu.

Zaduszki

14

Korespondencja

List Borkowskiej Stawskiej, Kanie, z dn. 8 III 1984r.
do pułkownika Jakubowskiego (dotyczy zaproszenia na 2101 Platerówkę)
rękopis okry. K.1. s.1

J. Borkowska
ul. Promienne 3
05-805 Otrębsy
Kamie,

BORKOWSKA Stanisława

Kamie 8/11/84 f. ^{IV/11 12/3}

Stanisława

Szanowny Panie Borkowniku!

309

35

Uprzejmie dziękuję za powiadomienie mnie o zlocie Piaterowek, jak również za zaproszenie na Zlot. Skorzystał z zaproszenia nie bożym, moją z powodu choroby męża a także i moje własne zdrowie nie pozwoliło na odbycie długiej podróży.

Życzę powodzenia w tym trudnym przedsięwzięciu bez mojego skromnego udziału, co co przepraszam.

Co do wspomnień, które przeczyta sobie Pan, musisz mieć w książce, nie są tego warte, by powielane. Jak wyczytałam w Polacy ze wschodu, z mamą i młodszym rodzeństwem dostaliśmy się do Krasnostanu, z młodszego mamy powodu. W 43 roku - Szelce, Bat kobiecy, potem Łęczna, Szkoła, dwie belki i służba przy sztabie 1-szej Armii B.P. do grudnia 1945 roku - Długi demobilizacja i beznadziejne poszukiwanie chleba i dachu nad głową. W 1946 r. myślałam że mąż i osiedliłam się na dobre i zle we Wrocławiu. Wyhodowałam troje dzieci, a te z kolei swoje dzieci. Mam trzech wnuków - Sami ciuopy. Wykto koleż męzy,

zdjęcia wstawię ich rozmiarów nie posiadam ale wadłemu mi od Kol. Apoloni Goreckiej - Szymańskiej że myślate wspólne prace zdjąć bez me ten format. Czy będzie użyteczne?

Staniesz życzę powodzenia i sukcesów w zaplanowanym i trudnym przedsięwzięciu.

Stanisława Borkowska

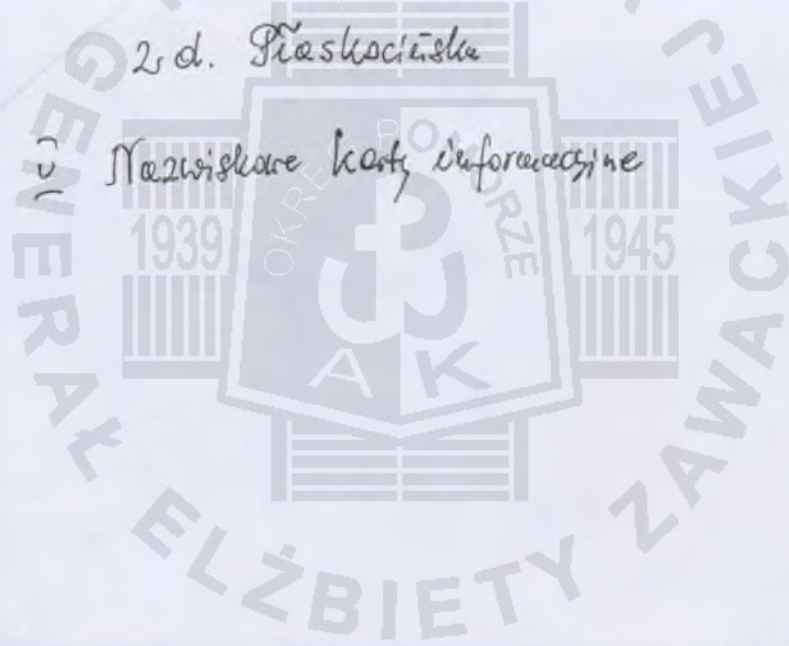
7. 1389/1584

Lup

BORKOWSKA Stanisława

z d. Piaskocińska

Nazwiskowe karty informacyjne

i.

T. 1889/1892

Z. SRR - ZNP.

Borkowka Stanisława
z d. Ptaszkowińska

Źródło informacji

dukietta osobowa 1968 r.

Karta informacyjna

Źródło: korespondencja

Archiwum Pomorskie AK

84-100 Toruń ul. Garbary 2

12/3

ZP.198.

PLASKOCIŃSKA Stanisław

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
69-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

